

ΜΠΕΣΤ ΣΕΛΕΡ ΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΑΠΟ 30 ΧΩΡΕΣ

ARNE
DAHL

Η ΤΕΤΑΡΤΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ
ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΑΛΦΑ

ΤΑ ΜΠΛΟΥΖ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΚΟΝΔΥΛΗΣ

ΜΕΤΟΙΧΜΙΟ

Όλες οι σημειώσεις ανήκουν στον μεταφραστή του βιβλίου.

Ήταν ένα βράδυ στις αρχές του Μάη. Επικρατούσε απόλυτη άπνοια.

Ούτε υποψία ανέμου δεν φυσούσε πάνω από τα νερά του Σάλτχουεν. Η στενόμακρη σημαία του κάστρου πέρα στο Καστέλχολμεν κρεμόταν εντελώς χαλαρή από τον ιστό της. Οι οδοντωτές προσόψεις της Χουέψμπρουν έμοιαζαν με σκηνικό στο βάθος. Ούτε ένα σκίρτημα δεν έβλεπες στις σημαίες κατά μήκος του Σταντσγκόρντεν, ούτε μια δεντροκορφή δεν κουνιόταν πάνω από την οδό Φιελγκάταν, η βλάστηση πάνω στο Μουσεμπάκε ούτε καν τρεμούλιαζε. Και το μόνο που έκανε τα σκοτεινά νερά στο Στενό του Μπεκχόλμ να διαφέρουν από έναν καθρέφτη ήταν κάποιες κινούμενες, ιριδίζουσες αναλαμπές από κατάλοιπα καυσίμων των βαποριών.

Για μια στιγμή το είδωλο του νεαρού άντρα περιτριγυρίστηκε από έναν σχεδόν τέλειο, ομόκεντρο, ιριδίζοντα κύκλο, όπως σε ένα τηλεσκοπικό στόχαστρο, αλλά κατόπιν ο κύκλος διαλύθηκε και γλίστρησε νωχελικά προς τη μεριά της γέφυρας του Μπεκχόλμ, προσλαμβάνοντας άλλες, σταθερά εναλλασσόμενες μορφές. Ο νεαρός άντρας τίναξε από πάνω του τη στιγμιαία ταραχή που τον είχε διαπεράσει και σνίφαρε την πρώτη γραμμούλα.

Έπειτα έγειρε πίσω στο παγκάκι του πάρκου, άπλωσε τα χέρια του στη ράχη από το παγκάκι και σήκωσε το πρόσωπο προς τον καθάριο ουρανό που σκοτείνιαζε με αξιοσημείωτη ταχύτητα. Περίμενε να νιώσει κάτι: μπα, καμία διαφορά. Μόνον εκείνη η ίδια και γεμάτη αυτοπεποίθηση ηρεμία που είχε διατα-

ραχθεί προ ολίγου. Με ένα προκλητικό χαμόγελο κοίταξε την τράπουλα που ήταν απλωμένη εκεί δίπλα του, στο παγκάκι του πάρκου. Ντάμα μπαστούνι. Με την άλλη γραμμούλα έτοιμη.

Τύλιξε το χαρτονόμισμα και έγλειψε τα απομεινάρια της άσπρης σκόνης. Μετά το σήκωσε και το κοίταξε. Χίλιες κορόνες. Ένα σουηδικό χιλιάρικο. Ένας γέρος με γενειάδα. Ο κωλόγερος θα φαινόταν κουρασμένος κατά τους επόμενους μήνες, σίγουρα πράγματα. Τύλιξε τον κωλόγερο και σήκωσε προσεκτικά την ντάμα μπαστούνι. Αισθάνθηκε διπλά θαρραλέος, διπλά δυνατός. Έπειτα από μία μόνον εβδομάδα σε ξένη πόλη, σε ξένη χώρα, να κάθεσαι στο παγκάκι ενός δημόσιου πάρκου και να σνιφάρεις κοκαΐνη ήταν αναμφισβήτητα πολύ θαρραλέο, αλλά ήταν δυο φορές πιο θαρραλέο όσο υπήρχε ο κίνδυνος να σου πάρει όλη τη σκόνη μια ξαφνική ριπή του ανέμου.

Αν και επικρατούσε απόλυτη άπνοια.

Τώρα πια ήταν απαραίτητες δύο γραμμές για να φτιαχτεί. Το ότι σύντομα θα απαιτούνταν τρεις, και κατόπιν τέσσερις και πέντε, δεν ήταν κάτι το οποίο τον απασχολούσε τούτη τη στιγμή που πλησίαζε τον τυλιγμένο σε σωληνάκι κωλόγερο στα καλούδια της μαύρης κυρίας και κάλυπτε με ένα σνιφάρισμα όλη τη διαδρομή προς τον παράδεισο.

Έτσι έφτασε κι εκεί. Αν και όχι με έναν κρότο, όπως άλλοτε, μ' εκείνη την αίσθηση ενός ροπάλου του μπείζμπολ κατευθείαν στα δόντια, αλλά αθόρυβα, σαν μια άμεση, ακόρεστη επιθυμία για περισσότερο.

Το φτιάξιμο αναπτυσσόταν αργά αλλά σταθερά και παραμόρφωνε σιγά σιγά το οπτικό του πεδίο από τα πλάγια, του προσέδιδε μια ελαφρή κλίση, δίχως ωστόσο να παράγει ριπές ανέμου. Η πόλη που όλο και σκοτείνιαζε ήταν ακόμη σε κατάσταση νηνεμίας, σχεδόν σαν σε καρτ ποστάλ. Είχαν αρχίσει ν' ανάβουν κάποια φώτα εδώ κι εκεί στις προσόψεις των σπιτιών, οι δέσμες φωτός από τα αυτοκίνητα γλιστρούσαν αθόρυβα πέρα στο βάθος και η μυρωδιά ήπιας σαπίλας από μια ξαφνιασμένη

άνοιξη ενισχύθηκε ξαφνικά κι έγινε μυρωδιά υπονόμου, περιττώματα από κάνα δυο τεράστιες καμηλοπαρδάλεις που εμφανίστηκαν ξαφνικά από πάνω του, συνοδευόμενες από τον παραμορφωμένο ήχο διαπεραστικών παιδικών κραυγών που αντηχούσαν παντού. Σ' αυτόν έτυχαν, σ' αυτόν που μισούσε τα ζώα. Τα ζώα τον φόβιζαν, τα μισούσε από τότε που ήταν ακόμη παιδί. Και τώρα εμφανίζονταν μπροστά του αυτές οι τεράστιες, τερατώδεις, βρόμικες και κραυγαλέες καμηλοπαρδάλεις, σαν σε επιάλτλη. Ένα φευγαλέο προαίσθημα πανικού διέτρεξε το είναι του πριν δει ότι οι καμηλοπαρδάλεις ήταν ένα ζευγάρι μεγάλων γερανών ναυπηγείου και ακούσει ότι οι παιδικές κραυγές προέρχονταν από το γειτονικό πάρκο ψυχαγωγίας που μόλις είχε ανοίξει για τη σεζόν. Χάθηκε επίσης και η δυσωδία από τα περιττώματα των πανύψηλων ζώων και ήταν ξανά ένα μικρό κομμάτι ξαφνιασμένης άνοιξης.

Κι ο χρόνος κύλησε. Πολύς χρόνος. Άγνωστος χρόνος. Ήταν κάπου αλλού. Σε άλλο χρόνο. Στον χρόνο του φτιαξίματος. Σε έναν άγνωστο αρχέγονο χρόνο.

Μέσα του είχε αρχίσει ένα γουργουρητό. Σηκώθηκε και κοίταξε την πόλη σαν να περιεργαζόταν κάτι εχθρικό. Στοχχόλημη, σκέφτηκε και σήκωσε το χέρι. Εσύ, βάνουσα όμορφη μικρογραφία μεγαλούπολης, σκέφτηκε και έσφιξε το χέρι του γροθιά. Τόσο εύκολο να κατακτηθείς, σκέφτηκε και σήκωσε τη γροθιά του προς την πόλη, λες και ήταν ο πρώτος που το έκανε.

Στράφηκε στο σκοτάδι του λυκόφωτος που έπεφτε ακάθεκτο. Το οπτικό του πεδίο την είχε ακόμη την κλίση του, οι ήχοι και οι μυρωδιές συνέχιζαν να διατηρούν μια ελαφριά παραμόρφωση. Κανένας άνθρωπος στην περιοχή. Ούτε έναν δεν είχε δει όση ώρα βρισκόταν εδώ. Κι ωστόσο ένιωθε κάποια παρουσία. Αμυδρά, σαν σε αντικατοπτρισμό. Πράγματα που φαίνονταν να γλιστρούν ακριβώς έξω από το οπτικό του πεδίο. Απόδιωξε την αίσθηση αυτή. Δεν ήταν πρόπουσα για έναν άνθρωπο που θα κατακτούσε μια πόλη.

Πήρε την ντάμα μπαστούνι από το παγκάκι, την έγλειψε μέχρι που έλαμψε, την έβαλε στη μέσα τσέπη, κοντά στην καρδιά, και χάιδεψε το λεπτό καλοκαιρινό σακάκι, χρώματος ροζ ανοιχτού, στο ύψος του στέρνου. Ξετύλιξε το χιλιάρικο που είχε κολλήσει στο χέρι του στον αλογάριστο χρόνο του φτιαξίματος. Έγλειψε ξανά τα απομεινάρια της λευκής σκόνης και έπειτα έσκισε επιδεικτικά το χιλιάρικο σε μακριές λωρίδες, τις οποίες άφησε να πέσουν στο έδαφος. Έμειναν εκεί κάτω ακίνητες. Επικρατούσε απόλυτη άπνοια.

Όταν άρχισε να κινείται, κροτάλισε. Το συνήθιζε αυτό τώρα τελευταία. Γι' αυτόν ο πλούτος μετρούσε ακόμη ανάλογα με το πάχος της χρυσής καδένας γύρω από τον λαιμό. Ο κόσμος θα άκουγε την επιτυχία του.

Ξαφνιάστηκε που το δρομάκι Βάτουγκρεντ, το όνομα του οποίου συλλάβισε με πολύ κόπο από μέσα του διαβάζοντας την πινακίδα, ήταν εντελώς έρημο. Δεν έβγαιναν οι Σουηδοί τα βράδια; Τότε ήταν που ένωσε πόσο είχε προλάβει να κρυώσει ο καιρός. Και το σκοτάδι να γίνει σκέτη πίσσα. Εντελώς σιωπηλό, επίσης. Ούτε μια παιδική κραυγή από το πάρκο ψυχαγωγίας.

Πόσο είχε παραμείνει εκεί κάτω στο νερό, βυθισμένος στο φτιάξιμό του;

Κάτι σύρθηκε και πέρασε πλάι του, κοντά στα πόδια του. Για μια στιγμή σκέφτηκε ότι μπορεί να ήταν φίδια αυτά που σέρνονταν. Ζώα. Σύντομος τρόμος. Και μετά είδε τι ήταν.

Μικρές λωρίδες από ένα χιλιάρικο.

Κοίταξε γύρω του. Υπήρχαν χήνες πέρα στο Σάλτχουεν. Ο αέρας φύσηξε ψυχρός και διαπέρασε ακόμα και το μέσα του. Τα φίδια του χιλιάρικου συνέχισαν την πορεία τους προς το εσωτερικό του Γιουργκορντστάντεν.

Τότε ήταν που αισθάνθηκε ξανά εκείνη την παράξενη παρουσία. Τίποτα. Τίποτε απολύτως. Κι ωστόσο ήταν εκεί. Ψυχρή παρουσία. Άνεμος παγωμένος που διαπερνούσε την ψυχή. Κι

ωστόσο δεν υπήρχε καθόλου. Λες και όλη την ώρα βρισκόταν ακριβώς στο σημείο όπου δεν έφτανε η όραση.

Βγήκε στον μεγάλο δρόμο. Ούτε ένας άνθρωπος. Ούτε ένα όχημα. Τον διέσχισε και χώθηκε μέσα στο δάσος. Το ένιωθε σαν δάσος. Δέντρα παντού. Και η παρουσία όλο και εντονότερη. Κάπου ακούστηκε μια κουκουβάγια.

Κουκουβάγια; σκέφτηκε. Ζώο, σκέφτηκε.

Και τότε είδε με την άκρη του ματιού μια σκιά που γλίστρησε πίσω από ένα δέντρο. Κι ύστερα άλλη μία.

Έμεινε ακίνητος. Η κουκουβάγια ακούστηκε ξανά. Αθηνά, σκέφτηκε. Η αρχαία μυθολογία που είχε εντυπωθεί βαθιά μέσα του από τότε που μεγάλωνε στις φτωχογειτονιές της Αθήνας.

Αθηνά, η θεά της σοφίας. Μινέρβα την είπανε οι Ρωμαίοι σαν την κλέψανε.

Στάθηκε για μια στιγμή και προσπάθησε να μοιάσει στην Αθηνά. Σοφός.

Μα συμβαίνει τώρα αυτό πραγματικά; Μήπως φαντάζομαι αυτές τις σχεδόν ανεπαίσθητες κινήσεις; Και γιατί νιώθω τρόμο; Μήπως δεν έχω βρεθεί πρόσωπο με πρόσωπο με τρελαμένους ναρκομανείς και τους άφησα αναίσθητους με μερικές γρήγορες κινήσεις; Είμαι ηγέτης ολόκληρης αυτοκρατορίας. Τι είναι αυτό που με τρομάζει;

Τότε ο τρόμος παίρνει σάρκα και οστά. Κατά κάποιον τρόπο είναι καλύτερα. Όταν σπάζει το κλαδί εκεί πίσω από το έλατο και ο ήχος του καλύπτει ακόμα και τον επιταχυνόμενο άνεμο, εκείνος ξέρει ότι υπάρχουν. Κατά κάποιον τρόπο είναι υπέροχα. Είναι μια επιβεβαίωση. Δεν τους βλέπει, αλλά το βάζει στα πόδια.

Είναι σχεδόν πίσσα το σκοτάδι, και νιώθει σαν να διασχίζει τρέχοντας ένα αρχέγονο δάσος. Τα κλαδιά τον μαστιγώνουν. Και η χοντρή αλυσίδα χροταλίζει ασταμάτητα. Σαν κουδούνα αγελάδας.

Ζώα, σκέφτεται και ορμάει στον δρόμο. Ούτε ένα αυτοκίνη-

το. Λες και ο κόσμος έπαψε να υπάρχει. Μόνον αυτός και κάποια πλάσματα που δεν μπορεί να κατανοήσει.

Κι άλλο δάσος. Δέντρα παντού. Ο άνεμος που τον διαπερνά σφυρίζοντας. Παγωμένος άνεμος. Και οι σκιές που γλιστρούν παντού σε όλη τη μεθόριο του οπτικού του πεδίου. Αρχέγονα πλάσματα, σκέφτεται, διασχίζει έναν μικρό δρόμο και τρέχει καταπάνω σ' έναν σιδερένιο φράχτη με πυκνό πλέγμα. Ορμάει ν' ανέβει στον φράχτη. Ο φράχτης ταράζεται σύγκορμος. Εκείνος όλο και σκαρφαλώνει. Τα δάχτυλα γλιστρούν. Ήχος κανέννας, εκτός από τον άνεμο. Α, ναι: και η κουκουβάγια. Διαπεραστική. Κουκουβάγια με παραμόρφωση. Μια τρομακτική κραυγή που ανταμώνει με τον αμείλικτο άνεμο.

Μια κραυγή αρχέγονη.

Τα μήλα των δαχτύλων του κόβονται και ματώνουν πάνω στην αιχμηρότατη πλέξη του φράχτη. Η παρουσία είναι παντού τώρα. Ένα παιχνίδι σκοτεινότερων σκιών που διασχίζουν το σκοτάδι.

Βγάζει το πιστόλι από τη θήκη στη μασχάλη. Κρεμιέται από τον φράχτη με το ένα χέρι και πυροβολεί με το άλλο. Πυροβολεί προς όλες τις κατευθύνσεις. Αδιακρίτως. Μάταιοι πυροβολισμοί στο αρχέγονο δάσος. Καμία απάντηση. Καμία αντίδραση. Και οι σκιές να συνεχίζουν να γλιστρούν γύρω του. Αμετάβλητες. Άφοβες. Ακαταμάχητες.

Ψηλαφητά βάζει ξανά το όπλο στη θήκη του, μερικές σφαίρες τού έμειναν, ένα τελευταίο μέτρο προφύλαξης, και η εγγύτητα των σκιών τού δίνει υπεράνθρωπες δυνάμεις, αυτό τουλάχιστον νομίζει ο ίδιος όταν τραβιέται πάνω και προς τα έξω και αδράχνει το αγκαθωτό συρματόπλεγμα που προεξέχει σε λοξή γωνία από την κορυφή του φράχτη.

Υπεράνθρωπες δυνάμεις, σκέφτεται μ' ένα ειρωνικό χαμόγελο, απαγκιστρώνεται από τα μεταλλικά αγκάθια που έχουν χωθεί στα χέρια του και περνάει από την άλλη πλευρά.

Για να σας δω τώρα, σκέφτεται καθώς περνάει κάτω στη

βλάβστηση, στην άλλη πλευρά του φράχτη. Για να σας δω να γλιστράτε κι αποδώ, αν μπορείτε.

Και το κάνουν. Νιώθει την άμεση παρουσία τους. Σηκώνεται πίσω από τους θάμνους, εκεί που είχε πέσει, και βρίσκεται να κοιτάζει ένα ζευγάρι λοξά, κιτρινωπά μάτια. Ουρλιάζει με όλη του τη δύναμη. Μυτερά αυτιά προβάλλουν πάνω από τα μάτια, και προς τα κάτω διακρίνει μια σειρά αιχμηρά δόντια. Ένα ζώο, σκέφτεται και πηδάει στο πλάι. Κατευθείαν σ' ένα άλλο, παρόμοιο ζώο. Με τα ίδια λοξά, κιτρινωπά μάτια που βλέπουν έναν εντελώς άλλο κόσμο από αυτόν που ο ίδιος βλέπει. Αρχέγονα μάτια. Κι όταν συνεχίζει να πηδάει μέσα στο δάσος, έχει φτάσει σε μια εποχή πριν από την εποχή των παγετώνων.

Λύκοι, σκέφτεται ξαφνικά. Θεέ μου, λύκοι ήταν; Μα είναι πόλη αυτή εδώ; ουρλιάζει το μέσα του. Πώς διάβολο μπορεί να είναι αυτή εδώ μεγαλούπολη της Ευρώπης;

Κροταλίζει. Ο δρόμος του είναι ένας θορυβώδης αυτοκινητόδρομος ταχείας κυκλοφορίας. Πιάνει τη χοντρή χρυσή καδένα και την κόβει, την πετάει πέρα στη βλάβστηση. Απευθείας στη φύση.

Φτάνει σ' έναν τοίχο, όπου γαντζώνεται αμέσως με τα καταματωμένα, πονεμένα ακροδάχτυλά του που στέλνουν κατά κύματα τον πόνο σε όλο του το κορμί, και σαν ορειβάτης σκαρφαλώνει κατευθείαν πάνω στον κάθετο τοίχο, τραβιέται και φτάνει στην κορφή του, περνάει τον φράχτη πάνω από τον κήπο και από κάτω η φύση ολόκληρη μοιάζει τυλιγμένη σε ολισθαίνουσες σκιές, τα δέντρα μοιάζουν να κινούνται, ένα δάσος που πλησιάζει, οι ακίνητοι λύκοι μοιάζουν να συμμετέχουν στη διολίσθηση με όλη την αγεληδόν αρχέγονη αδιαφορία τους. Εκείνος βγάζει το πιστόλι και πυροβολεί τα ζώα, πυροβολεί όλη τη φύση που υποφέρει από σκιές. Τίποτα δεν αλλάζει. Εκτός από το ότι το πιστόλι παθαίνει αφλογιστία. Το πετάει προς τις σκιές. Όλο το οπτικό του πεδίο είναι εκτός λειτουργίας. Δεν βλέπει τι χτύπησε με το όπλο που πέταξε.

Τώρα βρίσκεται σ' έναν δρόμο. Ασφαλτος. Επιτέλους ασφαλ-

τος. Μετά ορμάει σ' ένα πρανές, και από παντού τον κοιτάζουν ζώα, σκοτεινά, αδιάφορα, και έρχονται η δυσωδία και οι ήχοι να γεμίσουν τον άνεμο που σφυρίζει, και εκείνος πασχίζει να βρει ένα όνομα γι' αυτά τα διολισθαίνοντα σκιώδη πλάσματα που τον καταδιώκουν και που δεν φαίνεται να τα παρατούν ποτέ, με τίποτα.

Τα ονόματα καθησυχάζουν.

Θεές της τιμωρίας, σκέφτεται καθώς τρέχει. Γοργόνες, Άρπυιες. Μπα, όχι ακριβώς. Όχι. Μα πώς τις λένε αυτές; Τις θεές της εκδίκησης;

Και ξαφνικά καταλαβαίνει ότι είναι ακριβώς θεές της εκδίκησης. Ότι είναι όντως οι θεές της εκδίκησης, οι φτερωτές, οι ανίκητες αρχέγονες θεότητες. Η γυναικεία εκδίκηση. Αλλά πώς τις λένε; Μέσα στην τρέλα, αναζητά ένα όνομα.

Τα ονόματα καθησυχάζουν.

Τρέχει, τρέχει, αλλά είναι σαν να μη φτάνει πουθενά. Τρέχει πάνω σε κυλιόμενο ιμάντα, τρέχει σε ασφαλτο κολλώδη. Κι αυτές είναι εκεί, παίρνουν σάρκα και οστά, συνεχίζουν να κινούνται γλιστρώντας, αλλά γίνονται σάρκα και οστά. Σώματα. Νομίζει ότι τις βλέπει. Πέφτει. Τον ρίχνουν.

Νιώθει να ανυψώνεται. Σκοτάδι πίσσα. Αρχέγονο σκοτάδι. Ο παγωμένος άνεμος σφυρίζει. Το κορμί του στριφογυρίζει. Ή μήπως δεν στριφογυρίζει; Δεν ξέρει. Ξαφνικά δεν ξέρει τίποτα. Ξαφνικά έγιναν όλα ένα ανώνυμο χάος δίχως δομή καμιά. Το μόνο που κάνει όλο κι όλο είναι να ψάχνει για ένα όνομα. Ένα όνομα μυθολογικών πλασμάτων. Θέλει να ξέρει ποια πλάσματα είναι αυτά που τον σκοτώνουν.

Και βλέπει ένα πρόσωπο. Ίσως είναι ένα το πρόσωπο. Ίσως είναι πολλά. Γυναικεία πρόσωπα. Θεές της εκδίκησης.

Και στριφογυρίζει. Όλα είναι ανάποδα. Βλέπει το φεγγάρι να βγαίνει ανάμεσα από τα πόδια του. Ακούει τα άστρα να ξεσπούν σ' ένα τραγούδι ετών φωτός. Και βλέπει το σκοτάδι να σκοτεινιάζει.

Τώρα βλέπει ένα πρόσωπο. Ανάποδα είναι. Πρόκειται για μια γυναίκα που είναι όλες οι γυναίκες που ο ίδιος έχει βλάψει, βιάσει, κακοποιήσει, εξευτελίσει. Είναι μια γυναίκα που είναι όλες οι γυναίκες που γίνονται ένα ζώο που γίνεται μια γυναίκα που γίνεται ένα ζώο. Ένα μικρό, χαριτωμένο πρόσωπο νυφίτσας που διχάζεται σε τεράστια, δολοφονικά σαγόνια. Και τα σαγόνια αυτά κλείνουν στο πρόσωπό του και νιώθει τα ματωμένα ακροδάχτυλά του να χορεύουν πάνω σε χωμάτινο έδαφος και νιώθει έναν πόνο που ξεπερνάει κάθε ίχνος λογικής, που κάνει του θεριού την επίθεση, του ζώου που τώρα φεύγει μακριά με το μάγουλό του, να μοιάζει με χάδι. Και δεν καταλαβαίνει τίποτε, απολύτως τίποτε.

Εκτός από το ότι πεθαίνει.

Ότι πεθαίνει από καθαρό πόνο.

Και τότε, με μια ύστατη ώθηση ικανοποίησης, θυμάται το όνομα των σκιδρών χαρακτήρων.

Το χώμα που απορροφάται μέσα στα καταματωμένα ακροδάχτυλα είναι το τελευταίο πράγμα που νιώθει.

Αυτό τον καθησυχάζει.

2

Ο γέρος ψαράς είχε δει πολλά. Το θέμα ήταν ότι πίστευε πως τα είχε δει όλα. Κι όταν τώρα, στο σουρούπο, μάζευε τον πάγκο του με τα καρπούζια, που είχαν αντικαταστήσει προ πολλού τα δίχτυα, αναγκάστηκε να παραδεχτεί ότι υπήρχαν ακόμη εκπλήξεις. Ακόμα και αυτή η παραδοχή τον εξέπληττε. Η ζωή –και κυρίως ο τουρισμός– είχαν ακόμη πολλά παράλογα πράγματα να του δείξουν. Κι ένιωθε... ασφαλής. Η ζωή δεν είχε τελειώσει ακόμη.

Ήταν πριν από πολλά χρόνια που ο γέρος ψαράς αντιλήφθηκε ότι τα λεφτά που μπορούσε να κερδίζει πουλώντας φρούτα ξεπερνούσαν κατά πολύ αυτά που του έδιναν τα δίχτυα. Και με πολύ λιγότερη προσπάθεια. Δεν ήταν φανατικός λάτρης της προσπάθειας. Κάτι που ένας γνήσιος ψαράς οφείλει να είναι.

Ο γέρος ψαράς ατένισε το πέλαγος της Λιγουρίας, που ήταν εκεί και κυμάτιζε στο ανοιξιάτικο βράδυ, λες και το απολάμβανε εξίσου έντονα με τον παρατηρητή του. Το βλέμμα του γέρου ψαρά σκαρφάλωσε στους δασωμένους λόφους που περικύκλωναν το χωριουδάκι και μετά στο τείχος γύρω από την παλιά πόλη που ήταν κάποτε ετρουσκικό λιμάνι. Αν και ο γέρος ψαράς δεν είχε ιδέα γι' αυτό. Αυτό που ήξερε, καθώς άφηνε την πευκομύριστη αύρα της θάλασσας να περάσει μέσα από τη στοματική κοιλότητα και να φτάσει στα πνευμόνια του, ήταν ότι το Καστιλιόνε ντέλα Πεσκάγια ήταν το σπίτι του και ότι του άρεσε εκεί.

Και ότι αυτός σήμερα είχε εκπλαγεί για πρώτη φορά εδώ και πάρα πολλά χρόνια.

Όλα είχαν αρχίσει σχετικά ανώδυνα. Με την ελαφρώς ασθε-

νική όρασή του είχε διακρίνει μια γαλανόλευκη ομπρέλα για τον ήλιο καταμεσής στην παραλία, εκεί που οι λάτρεις της ηλιοθεραπείας ρουφούσαν τον ανοιξιάτικο ήλιο χωρίς το παραμικρό προστατευτικό μέσο. Κάτω από το παρασόλι κάθονταν τρία παιδιά διαφορετικής ηλικίας, όλα κάτασπρα σαν την κιμωλία, με κορμιά εξίσου λευκόχρωμα με τα μαλλιά τους. Έπειτα ήρθε άλλο ένα παρόμοιο παιδί και κάθισε και, τέλος, μια παρόμοια γυναίκα με το μικρότερο παρόμοιο παιδί πιασμένο από το χέρι. Έξι κάτασπροι άνθρωποι κάθονταν τώρα στριμωγμένοι κάτω από το παρασόλι και μοιράζονταν τη μικρή κυκλική σκιά που εκείνο έριχνε στην ηλιόλουστη παραλία.

Κι ενώ ο γέρος ψαράς κοιτούσε άφωνος το παράξενο θέαμα ξεχνώντας για μια στιγμή την εμπορική του ιδιότητα, άκουσε σαν από μακριά:

«Cinque cocomeri, per favore – Πέντε καρπούζια, παρακαλώ».

Η έκπληξη που είχε νιώσει βλέποντας την παράξενη οικογένεια κάτω από τη γαλανόλευκη ομπρέλα ήρθε τώρα να ανταμώσει την έκπληξη της τερατώδους παραγγελίας, η οποία ενισχύθηκε περαιτέρω στη θέα του καλοσυνάτου χαμόγελου του πελάτη.

Ανήκε σ' έναν λιπόσαρκο, εντελώς κάτασπρο άντρα που φορούσε ένα φαρδύ λινό κοστούμι και παράξενο καπέλο για τον ήλιο μ' ένα κατακίτρινο Πίκατσου πάνω του.

Παρά την ιδιόμορφη προφορά, η παραγγελία ήταν απολύτως σαφής. Έστω κι αν ήταν παράλογη.

«Cinque? – Πέντε;» αναφώνησε ο γέρος ψαράς.

«Cinque» επανέλαβε γνέφοντας ο ασπρουλιάρης, παρέλαβε την παραγγελία και έφυγε παραπατώντας σαν μεθυσμένος ακροβάτης σε τεντωμένο σκοινί πέρα στην παραλία με πέντε μεγάλα καρπούζια στην αγκαλιά. Τα βύθισε στην άμμο έξω από τη σκιά της ομπρέλας, το ένα μετά το άλλο, σαν να ήταν τεράστιοι σπόροι που τους φύτεψε ένας γίγαντας που έχει πιάσει τον ντορό φασολιάς. Ο ασπρουλιάρης άντρας σχεδόν βούτηξε μέσα στη σκιά, σαν να είχε έρθει μόλις από μια ραδιενε-

γή ζώνη και μπήκε, επιτέλους, σε προστατευμένο από την ακτινοβολία χώρο.

Ο γέρος ψαράς έμεινε για λίγο σκεπτικός υπολογίζοντας πώς θα μοίραζαν πέντε καρπούζια σε επτά άτομα. Έπειτα διατύπωσε την αναπόφευκτη ερώτηση:

Γιατί έρχεται κανείς στην Ιταλία, στην ακτή της Τοσκάνης, στη Μαρέμα, στο Καστιλιόνε ντέλα Πεσκάγια αν δεν αντέχει τον ήλιο;

Ούτε ο Άρτο Σέντερστεντ είχε κάποια καλή απάντηση στην ερώτηση αυτή. Η «ομορφιά» δεν ήταν μια απάντηση που θα ικανοποιούσε, ειδικά όταν έφτανε κανείς να πάρει πέντε παιδιά από το σχολείο για έναν ολόκληρο μήνα την άνοιξη. Η «ηρεμία» πάλι δεν θα κολλούσε ως εξήγηση όταν δύο ενήλικες παίρνουν άδεια για μήνες από τις δουλειές τους στο δημόσιο, και ειδικότερα όταν κάποιος είναι ελεγκτής φορολογικών δηλώσεων και οι απλές δηλώσεις έχουν κατακλύσει τα κεντρικά της εφορίας. Διότι έτσι είχαν τα πράγματα με τη σύζυγο Άνγια.

Οπότε σίγουρα υπήρχε εκεί μια συνείδηση που κέντριζε στο άκουσμα λέξεων όπως «ομορφιά» και «ηρεμία». Η μόνη συνείδηση που δεν πλήγωνε ήταν η δική του. Ο Άρτο Σέντερστεντ δεν είχε καθόλου τύψεις που είχε αφήσει προσωρινά το αστυνομικό σώμα.

Η Ομάδα Άλφα, ήτοι η Ειδική μονάδα καταπολέμησης εγκλημάτων διεθνούς κλίμακας της Εθνικής Υπηρεσίας Έρευνας Εγκλημάτων, είχε βέβαια πολλή δουλειά τον περασμένο χρόνο, αλλά οι μεγάλες υποθέσεις, που ξεπερνούσαν οτιδήποτε άλλο, είχαν λάμψει διά της απουσίας τους από τότε που είχε κλείσει, έστω και παράξενα, η υπόθεση με το μακελειό στην περιοχή Σίκλα. Τότε είχαν βρεθεί πολύ κοντά σε μια καταστροφή διεθνούς κλίμακας. Αλλά είχε περάσει σχεδόν ένας χρόνος από τότε – και ο χρόνος έχει πάντα την τάση να γιατρεύει όλες τις πληγές.

Έτσι, όταν τα λεφτά ήρθαν σαν μάννα εξ ουρανού, ο Άρτο Σέντερστεντ αντέδρασε μεμιάς.

Εκτός αυτού ένιωθε καμμένος, εξαντλημένος, δίχως να καταλαβαίνει πραγματικά τι σήμαινε αυτό. Όλοι ήταν καμμένοι τώρα πια, όλοι εκτός από εκείνον, κι αυτό συνέβαινε επειδή δεν είχε ποτέ του καταλάβει τη σημασία του να είσαι καμμένος. Προφανώς θα ήταν εξαρχής καμμένος δίχως να το έχει πάρει χαμπάρι.

Τώρα ήταν πάντως η σειρά του. Στον αστερισμό της «ομορφιάς» και της «ηρεμίας» επέτρεψε στον εαυτό του να θεραπεύσει την εξάντλησή του, ασχέτως αν υπήρχε ή όχι. Ομορφιά και ηρεμία υπήρχαν στην Τοσκάνη, αυτό το ήξερε καλά κι ας ήταν εκεί μόνο δύο μέρες.

Η οικογένεια νοίκιασε ένα σπίτι στην εξοχή του Κιάντι, μέσα στους αμπελώνες. Δεν ήταν βίλα –όταν λες βίλα στα ιταλικά, εννοείς κάτι περισσότερο από μια απλή μονοκατοικία που εννοούν σε άλλα μέρη– αλλά ήταν ένα χωριάτικο πέτρινο σπιτάκι σε μια πευκόφυτη πλαγιά, όχι μακριά από το χωριό Μοντεφιοράλε κοντά στην πόλη Γκρέβε. Κάτω από την πλαγιά απλώνονταν οι αμπελώνες σαν ιδιόκτητα χωράφια του απείρου, σαν να είχε αποκτήσει το εμαγέ του στερεώματος τεχνητές ρωγμές και κομμάτια του Παραδείσου έπεσαν και σχημάτισαν ένα πάπλωμα που δεν ανήκε σ' ετούτον τον κόσμο.

Ο Άρτο Σέντερστεντ το απολάμβανε με όλη του την ψυχή κι ένιωθε ταυτόχρονα παράξενα ανάξιος, λες και ο άγιος Πέτρος είχε πάρει έναν υπνάκο τη στιγμή που ένας ασπρουλιάρης αστυνομικός επιθεωρητής άφηνε το λεπτό του σαρκίο να γλιστρήσει, αθόρυβο σαν ερπετό, στις πύλες του Παραδείσου. Πέρα για πέρα άδικο. Καθόταν λοιπόν στη βεράντα, περιμένοντας τη νύχτα μ' ένα ποτήρι βινσάντο ή μ' ένα πραγματικά μαγευτικό Μπρουνέλο ντι Μονταλτσίνο να αγκαλιάζει τους γευστικούς του κάλυκες. Έχαφτε εν γνώσει του και άκριτα τον μύθο της Τοσκάνης και περνούσε υπέροχα. Και από το ταξίδι στη Σιένα, σε αυτή τη μαγική πόλη, δεν θα ξεχνούσε ποτέ του ούτε λεπτό. Παρά το γεγονός ότι τα μικρά άρχιζαν να ουρλιάζουν σαν σειρήνες, εν είδει καθαρού μουσικού κανόνα, καταμεσής στον καθεδρικό.

Αυλοί οργάνου, ήταν το μοναδικό που σκεφτόταν καθώς παρατηρούσε τα πέντε πλάσματα που στέκονταν το ένα δίπλα στο άλλο καθ' ύψος και ούρλιαζαν σαν καταιγίδα, με όλο τους το είναι, ίδιες δρομάδες σε καραβάνι, μέχρι που ένας νεωκόρος εντελώς ξαφνικά πέταξε έξω όλη την κουστωδία. Χωρίς ίχνος τύψεων ο ίδιος αρνήθηκε την πατρότητα. Ο νεωκόρος κοίταξε με δυσπιστία την εντελώς ίδια, αν και λίγο πιο ενήλικη, εμφάνισή του. Μα να ψεύδεται κάποιος για ένα τέτοιο πράγμα στον οίκο του Θεού... Κατόπιν, μέσα σ' ένα μισάωρο απόλυτης ηρεμίας, σουλατσάρισε μέσα στον καθεδρικό και απόλαυσε τον Ντονατέλλο, τον Μιχαήλ Άγγελο, τον Πιντουρίκιο, τον Μπερνίνι, τον Πιζάνο. Όταν βγήκε έξω, τα παιδιά κάθονταν εντελώς ήσυχα στα σκαλοπάτια της Πιάτσα ντελ Ντουόμο και είχαν πέσει με τα μούτρα σε ιταλικά παγωτά. Ούτε καν η Άνγια, η οποία ήταν χειρότερη από τα παιδιά στην κατανάλωση παγωτών, φαινόταν ιδιαίτερα αναστατωμένη για την άρνηση της πατρότητας των παιδιών του εκ μέρους του Άρτο.

Εκείνος είχε μάλιστα απενεργοποιήσει και το κινητό του.

Εκεί που καθόταν κάτω από το γαλανόλευκο παρασόλι και προσπαθούσε να θυμηθεί πώς είχε σκεφτεί να κάνει τη μοιρασιά πέντε καρπουζιών σε εφτά άτομα διαφορετικού μεγέθους, η σκέψη του πέταξε στον θείο Πέρτι. Μια σκέψη ευγνωμοσύνης. Και τύψεων.

Είχε ξεχάσει εντελώς ότι ο γέρος ζούσε κάποτε. Και ότι τώρα δεν ζούσε καθόλου.

Ο θείος Πέρτι ήταν στην πραγματικότητα θείος της μητέρας του, και κατά την παιδική του ηλικία ο Άρτο άκουγε συνεχώς για τον θείο Πέρτι, που ήταν πραγματικός θρύλος. Ο ήρωας του Ρωσοφιλανδικού ή Χειμερινού πολέμου. Ο γιατρός που είχε γίνει ένας από τους μεγάλους στον στρατό του στρατηγού Εμίλ Μάνερχαϊμ.

Ο Άρτο Σέντερστεντ δεν είχε άλλα αδέρφια –κι αυτός ήταν μάλλον ο λόγος που είχε αποκτήσει πέντε παιδιά με την επίσης

ανάδελφη γυναίκα του— και το φινλανδοσουηδικό σόι του ήταν μικροσκοπικό. Οι ανάδελφοι γονείς του είχαν πεθάνει πριν από πολύ καιρό και άλλοι συγγενείς δεν υπήρχαν. Ως εκ τούτου, δεν υπήρχε και άλλος κληρονόμος.

Ο Άρτο Σέντερστεντ κρατούσε το μαχαίρι και σκεφτόταν: πέντε διά επτά, χμ, μηδέν κόμμα επτακόσια δεκατέσσερα του καρπουζιού ανά άτομο, με την προϋπόθεση ότι όλοι θα φάνε το ίδιο, αλλά αν το πάμε σύμφωνα με το βάρος του σώματος...

Σταμάτησε και περιεργάστηκε τη μεγάλη, υπό σκιάν οικογένειά του, η οποία με τη σειρά της, και με τη σιελόρροιά της να αυξάνεται, περιεργαζόταν το ανενεργό μαχαίρι. Ήταν τούτοι, άραγε, οι πραγματικοί κληρονόμοι του μεγάλου ήρωα του Χειμερινού πολέμου Πέρτι Λίντρουτ, νικητή του Σουομουςάλμι, ενός από τους αρχιτέκτονες της περίφημης «μοτιτάκτικ», ήτοι της τακτικής απομόνωσης μικρών τμημάτων του εχθρού, με την οποία συνέτριψαν τις δυνάμεις του Κόκκινου Στρατού, οι οποίες ήταν υποχρεωμένες να κινούνται μόνο σε δρόμους, ενώ οι Φινλανδοί, μέσα από τα δάση, κατάφερναν να τους διασπούν σε μικρά τμήματα, τα οποία κατόπιν περικύκλωναν και συνέτριβαν;

«Κόψ' το απλώς σε κομμάτια» είπε ανυπόμονα η δεύτερη μεγαλύτερη σε ηλικία κόρη, η Λίντα.

Ο Άρτο Σέντερστεντ την κοίταξε προσβεβλημένος. Τόσο τσαπατσούλικα δεν έκανε ποτέ τις δουλειές του. Όχι. Εξήντα πέντε κιλά ήταν ο Άρτο, άλλα τόσα η Άνγια περίπου, σαράντα η Μικαέλα, τριάντα πέντε η Λίντα, άλλα τόσα ο Πέτερ, είκοσι πέντε ο Στέφαν και είκοσι η μικρή Λίνα. Σύνολο διακόσια ογδόντα πέντε κιλά. Από αυτά θα πρέπει λοιπόν το είκοσι τρία τοις εκατό, εξήντα πέντε διακοσιοστά ογδοηκοστά πέμπτα, να πάει στον καθένα από τους γονείς. Το είκοσι τρία τοις εκατό από τα πέντε καρπούζια είναι...

«Κόψ' το απλώς σε κομμάτια» επανέλαβε σαν ηχώ η μικρή Λίνα.

...είναι ένα κόμμα δεκαπέντε καρπούζια. Πάνω από ένα καρπούζι θα φάει ο κάθε γονιός.

Να είχε, άραγε, σκεφτεί έτσι εξαρχής τη μοιρασιά;

Το μαχαίρι παρέμενε ανενεργό. Όχι, όμως, και η οικογένεια.

Αν όντως ήταν έτσι, τότε η μικρή Λίνα θα έπαιρνε μηδέν κόμμα τριάντα πέντε του καρπουζιού, και αυτό του φαινόταν τόσο δίκαιο.

Δίκαιο.

Μήπως ήταν δίκαιο ότι αυτός –ο οποίος είχε χρεωθεί όσο δεν έπαιρνε άλλο για να αγοράσει ένα μεγάλο οικογενειακό αυτοκίνητο– βρέθηκε ξαφνικά με το αυτοκίνητο εξοφλημένο και μ' ένα κάρο λεφτά περίσσευμα ώστε να μπορέσει να μπει αμέσως, και εν αγνοία της οικογένειας, στο διαδίκτυο και να νοικιάσει ένα σπίτι στην Τοσκάνη για δύο μήνες;

Όχι, δεν ήταν ιδιαίτερα δίκαιο.

Αλλά τι ήταν τελικά δίκαιο στη ζωή;

Με τίποτα, λοιπόν, μηδέν κόμμα τριάντα πέντε του καρπουζιού στη μικρότερη κόρη μου, σκέφτηκε ο Άρτο με μια ξαφνική αποφασιστικότητα και έκοψε το καρπούζι σε κομμάτια, τα οποία μοίρασε απολύτως δίκαια στα μέλη της οικογένειας.

Πάνω από ένα εκατομμύριο. Ποιος θα μπορούσε να φανταστεί ότι ο γέρος θείος Πέρτι, του οποίου την ύπαρξη είχε λησμονήσει, είχε τέτοιες οικονομίες; Με τα λεφτά ήρθαν και οι αναμνήσεις, και ο Άρτο Σέντερστεντ τον θυμόταν, εδώ που τα λέμε, σαν ένα στόμα που μύριζαν τα χνότα του και είχε μισοσαπισμένα δόντια. Ένας ήρωας που είχε ξεπέσει, αλλά που η άλως του ηρωισμού του δεν έπαυε να είναι ακόμη λαμπρότατη. Οπότε είχε δικαίωμα να ξεπέσει, έτσι θυμόταν να λένε οι γαλίφηδες γονείς του. Ο Άρτο είχε πάντα την εντύπωση ότι ήταν πάντα αυτοί, οι τελευταίοι εναπομείναντες συγγενείς, που στήριζαν οικονομικά τον γέρο. Και τελικά αποδείχτηκε ότι εκείνος είχε πάνα από ένα εκατομμύριο.

Τίποτα δεν είναι πραγματικά όπως φαίνεται.

Όταν ανακατασκεύαζε τον χάρτη της ζωής του θείου, το αποτέλεσμα πρέπει να ήταν το εξής: νεαρός ενθουσιώδης αγροτικός γιατρός παίρνει μέρος στον Χειμερινό πόλεμο έπειτα από την αρκετά ξαφνική επίθεση της σοβιετικής εξουσίας. Αποδεικνύεται ότι είχε μια ιδιαίτερη αδυναμία στον ανταρτοπόλεμο στα χιονισμένα δάση και ανεβαίνει σύντομα τα σκαλιά της ιεραρχίας. Γίνεται ήρωας έπειτα από πολλές αποφασιστικής σημασίας συγκρούσεις και με την επικράτηση των Ρώσων εξαφανίζεται μέσα στα δάση, σαν ένας γνήσιος, κλασικός αντάρτης που ήτανε. Έπειτα από τον Δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο επιστρέφει, λίγο πολύ ξεπεσμένος. Πίνει όλο και περισσότερο, δυσκολεύεται να κρατήσει τη δουλειά του γιατρού σε όλο και πιο απομονωμένες περιοχές της επαρχίας, επιστρέφει τελικά στη Βάασα και γίνεται ένας εκκεντρικός που ζει μια άθλια ζωή μέχρι τα ενενήντα του. Τέλος της ιστορίας.

Έτσι πίστευε ο Άρτο Σέντερσεντ.

Μέχρι που ήρθε η κληρονομιά.

Η οποία τώρα καταναλωνόταν με τη μορφή μιας σεβαστής ποσότητας καρπουζιών σε μια σκιά που γιγάντωνε όσο περνούσε η ώρα. Ο ανοιξιάτικος ήλιος της Τοσκάνης άγγιζε αυτή την ώρα τον φανερά καμπύλο ορίζοντα του Λιγουρικού πελάγους. Σύντομα ήταν αρκετά χαμηλά ώστε να τολμήσει η οικογένεια των ασπρουλιάρηδων να μπει στη θάλασσα και να κολυμπήσει.

Ήταν την ώρα που όλοι οι άλλοι, τρέμοντας από το κρύο, έφευγαν από την παραλία.

Ο Άρτο Σέντερσεντ είδε τον γέρο ψαρά να μαζεύει τον πάγκο με τα καρπούζια του, να ρίχνει ένα τελευταίο απορημένο βλέμμα στην υπό σκιάν οικογένεια, να κουνάει το κεφάλι και να πηγαίνει για ένα ποτήρι κρασί στην οστερία, στην ταβέρνα όπου ήταν θαμώνας. Εκεί θα έλεγε στους άλλους για την οικογένεια που φοβόταν την έκθεση στον ήλιο και θα άφηνε στο τραπέζι λεφτά που κάποτε ανήκαν σε έναν άλλο μοναχικό και εκκεντρικό χαρακτήρα σε μια εντελώς άλλη μεριά του κόσμου.

Ο Άρτο Σέντερστεντ άφησε για λίγο να συνεπάρουν τον εαυτό του οι κινήσεις, οι μεταβιβάσεις και η προέλευση των χρημάτων. Μετά έβγαλε από πάνω του το τσαλακωμένο κοστούμι και έτρεξε πρώτα σε μια αράδα παιδιών κάτω στη θάλασσα, βούτηξε το μεγάλο δάχτυλο του ποδιού στη θάλασσα, της οποίας η ψύχρα τού θύμιζε τις φινλανδικές λίμνες των παιδικάτων του.

Στην άκρη της λίμνης καθόταν ο θείος Πέρτι και κατέβαζε με το μπουκάλι τη βότκα και γελούσε βραχνά με τη δειλία του.

Έτρεξε και μπήκε στο νερό. Τα παιδιά ούρλιαζαν σαν αυλοί εκκλησιαστικού οργάνου.

Στο σακίδιο, κάτω από τη γαλανόλευκη ομπρέλα, το κινητό του ήταν ακόμη απενεργοποιημένο.

Ένας έλληνας γκάνγκστερ σε διατεταγμένη αποστολή στη Στοκχόλμη θα βρεθεί μισοφαγωμένος από τα χαριτωμένα αλλιά θανατηφόρα γούλβεριν στον ζωολογικό κήπο. Τι ακριβώς συνέβη στο θύμα; Και πώς κατέληξε εκεί; Οχτώ γυναίκες από την Ανατολική Ευρώπη θα εξαφανιστούν από ένα κέντρο μεταναστών έξω από την πόλη. Ποιος ήταν; Ένας γηραιός κύριος θα βρεθεί κρεμασμένος ανάποδα σ' ένα δέντρο στο εβραϊκό κοιμητήριο. Στο εσωτερικό του καρπού του είναι χαραγμένο ένα νούμερο στρατοπέδου συγκέντρωσης. Το σκηνικό παίρνει τη μορφή ιστορικού εφιάλητη. Οι διαφορετικές υποθέσεις σιγά σιγά συνδέονται και η ομάδα Άλφα θα κληθεί να δραστηριοποιηθεί σε διαφορετικά σημεία της Ευρώπης αλλιά και να αποκαλύψει δυσάρεστες αλήθειες του σουηδικού παρελθόντος...

ΜΙΑ ΣΥΝΑΡΠΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΗΣ ΘΡΥΛΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΑΛΦΑ

Ο ρυθμός είναι γρήγορος, το τέλος καθοδουλημένο αλλιά και ανησυχητικό. Ένα βιβλίο καθογραμμένο, σχεδόν εθιστικό.

Skanska Dagbladet

Ο Άρνε Νταλ τα κατάφερε και αυτή τη φορά. Έγραψε ένα αριστοτεχνικό αστυνομικό που κρατά αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη από την πρώτη ως την τελευταία σελίδα. Εντυπωσιακό!

Laholms Tidning

